

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oglasila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oglasilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. vse administrativne stvari.

Postava o nedeljskem počitku.

(Glas iz obrtnijskih krogov.)

Za gotovo se nadejam, da tudi Vi, gospod urednik, pripoznavate, vsaj deloma, načelo, da se imajo zastopniki ljudstva v postavodajočih zborih ravnati po mnenji in željah svojih volilcev, da imajo tedaj dolžnost ozir jemati na izjave onih krogov, koje zastopajo; posebno pa še na tiste, za katere se postava dela. Zategadelj mislim, da naslednjim vrsticam ne bodete zabranili vsprejema v Vašem listu, čeravno dobro vem; da se večina naših zastopnikov, kakor je dosedaj že večkrat pokazala, ne vjema vselej z nazori svojih volilcev.

Pred vsem naj omenim, da vse naše socijalno zakonodajstvo (in tega v zadnjih letih pač ni bilo malo) tlači mora strankarstva, in da, dokler se poslanci v državnem zboru ne bodo popeli do one višje ideje, da se uravnanje obče človeških in družbinsko delavskih razmer ne sme meriti z navadnim narodnim vatlom, toliko časa ne bodo napravili drugega nego zmešnjavo in kot posledico občno nezadovoljnost prizadetih krogov.

Mi vendar menimo, da ravno socijalno zakonodajstvo treba ločiti od narodno-političnih vprašanj.

Konservativci imajo večino, ti lahko nastopijo omenjeni pot s tem, da ne zasmehujejo „a priori“ vsega, kar predlaga nasprotna stranka.

Industrijalni, kupčijski, obrtniški in delavski krogi ne sodijo zadevajočega zakonodajstva po svojem narodnem prepričanju.

Upliv novih postav, kakor so: zavarovanje delavskega objekta proti bolezni in nezgodam po tovarnah, novi obrtni zakon, postava o nedeljskem počitku, o normalnem delavskem času, o bolnišnih blagajnicah itd. je popolnem jednak Nemcu kakor Slovanu, posebno pa mi Slovani ne bomo novih bremen zategadelj lažje nosili, ker nam jih je nalozila naša večina!

Mi se v teh vprašanjih popolnem zlagamo z nazori naših narodnih nasprotnikov z nemškimi obrtniki. Jednako zlagajo se nemški obrtniki z nazori slovanske večine državnega zbora, kolikor se tiče njih obrtniških ali pa pridobinskih zadev. Z

ono nemško kliko, ki v lastnem interesu ne jemlje ozira na producenta, se seveda tudi mi ne strinjamo; a nasprotni so ji tudi vsi nemški produktivni stanovi. Ta fakta morala bi imeti večina vedno pred očmi in le na tem stališči razsojevala naj bi socijalna vprašanja.

A naši večini nedostaje tega vzvišenega idejela, manjka jej tudi vsem razumljivega, od vseh strank večine pripoznanega programa za socijalne težnje in vprašanja.

Zategadelj pa toliko postav, ki so druga drugi na potu, kojih smoter ni jasen, kojih izpeljivost nemogoča.

Da je vse omenjeno zakonodajstvo, za kojega je večina odgovorna, večinoma neizpeljano ostala, in da treba dan za dnevom novih naredeb, ki, kakor prosjaki ob petkih, druga drugi vrata podajajo, da se pri sleherni, mesto da se zatvori sto pritožeb, otvori na tisoč novih, to vse kaže, da parlament, sestavljen po sedanjem volilnem redu, ni pravo zastopstvo ljudstva, marveč zastopstvo interesov, zategadelj pa tudi ne more preustrojati socijalnih razmer, tako, da bi bilo delo uspešno.

Vsa učenost in veda naših poslancev ne nadomešča praktičnih izkušenj, ki so pa v zbornici premalo zastopane.

Najbrže pripisovati je neki dopis iz državnega zbora v „Večerni prilogi“ našemu učenemu Dunajskemu profesorju. On ima pred vsem navada, da se norčuje iz rokodelca. To priča njegova opazka, da je bil govor poslanca Wrabtzja, Dunajskega obrtnika, le obrabljen „Schlager“. Gospod profesor smel bi samemu sebi čestitati, ko bi mu o pravem času v glavo pal jednaki „Schlager“, ki pa ni drugega nego gola resnica, in ki jasneje osvetljuje z jednim samim stavkom vse neosnovane naredbje, nego učeni govor protisemitro posl. Pattaja o priliki predloga posl. Mengarja v zadevi praznovanja ob nedeljah.

Poslanec dr. Pattei, ki je duša protisemitskemu gibanju, govoril je ravno za korist židovstva in proti interesom male obrtnije. Postavni načrt, kateri je predlagal poslanec Menger in kojega je večina nasproti Pattajevim idejam izročila v pretres obrtniškem odseku, izvira iz žive potrebe malega obrtnika in te resnice ne more izbrisati nihče, ki pozna

razmere male obrtnije in vé, kako uničujoče nasledke imela bi stroga izpeljava nedeljskega počitka za samostojnega malega obrtnika. Če se trdi, da je bil govor poslanca Wrabtzja le „Schlager“, dokazali bomo, da je bil govor dr. Pattaja nič drugega nego učena fraza, ki je vsled tega imponovala celo učenemu dopisovalcu „Ljubljanskega Lista“.

Prav ne vemo, komu bi se bolj čudili, najnovejši naredbi ministerstva glede počitka ob nedeljah, ali pa tistim, ki mislijo, da je treba vsako najmanjšo stvarico, ki nosi podpis ministra — zagovarjati. Ta postava dobila je že začetkoma toliko izjem in ministerskih dodatkov, da je bilo groza, a cela brezmisel najnovejše ministerske naredbje je pričetek praznovanja nedelj ob peti uri popoldne za take kraje, ki ne štejejo 20.000 duš! Za Boga svetega, bi ne bilo veliko modrejše, ko bi se o praznovanju niti ne govorilo več! Je morda to še vedno nedeljski počitek, če se prodajalnica zapre v nedeljo zvečer? S tem napravil se je za nekatere, ki so se sedaj brez jednake postave sramovali ob nedeljah celi dan prodajati, pravi postavni privilegij! Še jedenkrat ponavljamo, če naša večina ni imela poguma upeljati posvečevanja nedelj v polnem pomenu besede, bilo bi bolje, ko bi vso to zadevo bila na stran potisnila, kajti sedaj, ko mora gospodar, če mu veter v nedeljo okno zruši, ali pa, če izgubi ključ do svoje spalnice, še le po ministerskih naredbah iskati, obstoji li izjema, da sme v takem potrebnem slučaju steklar urezati šipo v okno, — ključavničar vrata odpreti, da more v svoje prenočišče itd. bodo tam, kjer se te naredbje izvajajo (in zato so menda objavljene) nastala zmešnjava nad zmešnjavo, izvršujočim oblastvom pa nedeljski trud!

O balkanskih zadevah.

(Dalje.)

Vzhodnja Rumelija je blagoslovljena dežela. Težko se še najde kje v Evropi tako bujna природа, tako obilje krasot, divjih krasot; težko se še najde tako oživljajoče podnebje, taka obilna razkošnost. Vse se je zbralo tukaj, kar je treba za srečno, zadovoljno življenje; vse je tako vabljivo, da bi bilo opisati природу Rumelije isto, kakor opisati posemeljski raj.

LISTEK.

Akademsko društvo „Slovenija“ na Dunaji.

(Iz letnega poročila „Slovenije“.)

I.

Prvo društvo „Slovenija“ na Dunaji leta 1848.

Marcija meseca l. 1848., ko so tostran Litve jeli razvijati črno-rudečo-zlato svojo zastavo Nemci, onostran Litve pa skušali rušiti staroslavno Avstrijo Madjari, pričel se je dramiti ter razvijati narodni čut tudi mej Slovani v metropoli bivajočimi. —

Dan za dnevom donašal je nova pitanja, koja so rešavali Nemci s svojega stališča, ki pa Slovanom nikakor ni ugajal. — Uvideli so zadnji, da jim treba središča, kjer bi se vspoznali, ki bi bilo v tesni zvezi z rojaki v posameznih provincijah. — V to svrhu ni več zadostovala slovanska kavarna Gerlejeva na Bauernmarktu; Čehi umislili so si lastno politično društvo, isto tako Hrvatje in zaostati neso hoteli niti Slovenci.

Zbrali so se nekega večera v pisarni dvornega sodnijskega odvetnika g. dr. Mat. Dolenca ter

ustanovili tam politično društvo „Slovenija“. Predsednikom izbrali so si dr. Fr. Miklošiča, podpredsednikom dr. Hladnika, tajnikom pa pravika A. Globočnika. — Omislilo si je mlado društvo tudi belo-modro-rudečo zastavo, ter naselilo se na starem Fleischmarktu nasproti grški cerkvi.

Prvi čin „Slovenije“ bila je peticija na cesarja, naj se združe vsi Slovenci v kraljevino z imenom „Slovenija“, nezavisno od nemške zveze, v šolo in urad pa naj se upelje slovenščina. Razposlala se je ta peticija — da bi se nabirali podpisi — v tisoč in tisoč iztisih v vse slovenske pokrajine. — Proti združenju z nemško zvezo, koje je zagovarjal osobito Anastasius Grün, izdalo je društvo i dve brošuri in velik plakat; prouzročila je nadalje „Slovenija“ poziv hrvatske in česke deputacije Slovanom, kojega so obelodanila „Novice“, a vrhu tega razposlal se je tudi v več sto iztisih. — Ko je prišla na Dunaj deputacija Ljubljanska, posredovalo je društvo, da se je sešla le-ta s česko v salonih g. Valentina Pleiweisa v Wollzeile; mlajši udje pa so se predstavili začasno na Dunaji bivajočemu dvornemu svetniku grofu Hohenwarthu, proseč ga, naj skusi udušiti v interesu Avstrije čim hitreje velikonemško agitacijo v Ljubljani.

Prilikom državnozbornih volitev na Kranjskem imenovala je Dunajska „Slovenija“ v somišljenji z dr. Bleiweisom, Koseskim itd. kandidate, a sredi maja podalo se je več udov s predsednikom na čelu v Ljubljano, da se pogovore s tamošnjimi odličniki rodoljubi. — Dotično zborovanje vršilo se je v redu.

Koncem maja odposlalo je društvo k slovanškemu kongresu v Prago zastopnika tajnika Globočnika in absol. pravika Alb. Sparovica iz Ljutomerja, a kakor v obče znano, moral se je razdružiti ta kongres, kojega so se udeležile deputacije iz vseh slovanskih dežel in kojemu sta predsedovala Palacky in Šafařík, že po 14 dnevnem zasedanju vsled nemirov, ki so nastali binkoštni ponedeljek.

Žalibog jelo je pešati društveno življenje osobito vsled zatvorjenja univerze tudi na Dunaji in še pred oktobrovo revolucijo je „Slovenija“ preminula.

II.

Porod in razvijanje akad. društva „Slovenija“.

Leta 1867. dne 13. novembra osnovali so slovanski velikošolci na Dunaji pod vodstvom gg. Levca in Šukljeja prvo slovensko dijaško društvo „Sava“. Da je bilo že živo treba takšnega duševnega sre-

In v tej razkošni deželi žive baš isti Bolgari, kateri želé samostojnosti, želé, da bi se njih življenje dejalo v isti okvir, v katerem teče življenje njih jedinoplemenikov v bolgarske kneževini. Vidi se, da sama priroda ni zadosti za razumno bitje; razen prirode potrebuje še neobhodne in razumne uredbe življenja, potrebuje življenja duha in razuma. Ta potreba prizvala je to gibanje, katero se je od Plovdiva razširilo po vseh mestih in selih Vzhodnje Rumelije: bolgarski domoljubi proglasili so „zjedinjenje“ Bolgarije in na njih klic odzvali so se jednodušno vse rumelijski Bolgari, od malega do velikega, in k njih glasom pridružili so se kriki severnih Bolgarov. No, po kakem pravu so se spuntali Rumelijci? Ali morejo dokazati to pravo? In če imajo tako pravo, koliko so zreli, okoristiti se ga. In če se ga okoristijo, ali ne narušijo s tem prav koga drugega, ne dajo li drugim primera svojevoljnosti in ne zasejajo li s tem razdora, sovraštva in preprirov.

Rumelijski Bolgari prestali so nepremerno več vsakovrstnih nezd, katerih je tako poln Balkanski poluotok nego severni Bolgari. In že zaradi tega več, ker so bogatejši od poslednjih, kajti znano je, kako je ljubila in ljubi bogate turška uprava. Koliko krvavih bed je poleg tega zadelo Rumelijo, kolikokrat je bila krvava Marica, to se ne da prešteti. Še v zadnji rusko-turški vojni so na povelje vse-mogočnih paš od krvi razdivjani nizami prebivalstvo celih mest poklali in razmesarili: v Eski-Zagri tako rekoč kamen na kamnu ni ostal in skoro vsi ljudje so poginili pod jagatani razpuščene vojske. Vender so se vzlic temu rumelijski Bolgari krepko držali in potrpežljivo prenašali tlačenje turške administracije. Vzhodnja Rumelija se je vzlic vsemu temu razcvetela, bila je zlato dno, iz katerega je zajemala turška uprava s polno roko. V tem je tudi sila Rumelijcev. Dobro so poznali svoj pomen in ponosno so podjarmljeni gledali v oči svojih tlačiteljev. Izkoristili so si to svojo važnost, kolikor so jim dopuščala sredstva in pri vsakej priložnosti so to tudi javno pokazali. Poleg tega so pa skrivali svoje nade in skrbno in z raznimi sredstvi pripravljali to, kar se je moralo zgoditi zgodaj ali pozno in kar se je izvršilo sedaj pred našimi očmi. Za tako sredstvo zmatrali so izobraženost.

Treba je le bilo videti, kako so se prizadevali razširiti jo mej svojimi rojaki. Skoro v vsakej vasi bila je svoja šola in vsaki, ki je bil več čitanja in pisanja, skušal je predati svoja znanja čitanja ne-veščemu. Znanje čitanja in pisanja se je hitro razširilo mej narodom in čuditi se moramo, kako so se znali tako spretno izogibati bistrim pogledom paš. Programi mnogih ljudskih šol so jako obširni in pogostem se poleg aritmetike, zemljepisja in bolgarske zgodovine, poučuje ruska zgodovina in francoski jezik. V prepisih so se širile mej prostim ljudstvom patrijotične pesni, pripovedke, novice itd., a ustno so pa sporočevali vse, kar se količkaj tiče osvobojenja. In tudi v tej zadevi stoje rumelijski Bolgari višje kakor severni; vsaj pri poslednjih je znanje čitanja in pisanja manj razširjeno, kakor pri prvih, pa vendar pri vseh bolj kakor pri Rusih. Rumelijci imajo pa tudi dosti visoko izobraženih ljudi, več kakor severni Bolgari. Višjo izobraženost dobi-

vali so Bolgari največ v Rusiji, pa tudi na tako imenovanej politehnični akademiji v Carigradu in v inozemstvu pred vsem v Londonu, kamer jih je vedno mnogo odhajalo, da si pridobe trgovske znanosti. Kolikor bolj se je širila omika mej narodom, toliko bolj je naraščalo spoznavanje lastnih sil, podjetnost duha in želja s si' raztrgati verige, ki so s silo bile naložene bolgarskemu narodu. Sploh so južni Bolgari bolj inteligentni in boljši domoljubi. Poslednja čuvstva so se seveda zato pri njih tako široko razvila, in trdno ukoreninila, ker so v veliko večji meri skusili vse to, kar so skušali vsi, kateri so bili pod turškim jarmom. Zategadelj vlada mej njimi taka jedinstvo in občno prizadevanje odtrgati se od Turčije. Zategadelj je baš Plovdiv izgovil toliko inteligentnih domoljubov, kateri ne poznajo licemerstva in klečeplastva, kateri lastnosti sta globoko ukoreninjeni pri vseh teh narodnostih, katere so tlačili drugi. Zategadelj je bilo tako navdušenje v Rumeliji, ko so se tam prikazale ruske vojske. Ker so se pa nizami tako hitro umikali pred Rusi, zategadelj ni bilo mej Rumelijci tacega gibanja, kakor mej severnimi Bolgari.

Ko se je koncem 1878. in 1879. leta izvedelo, da se je južna Bolgarija preimenovala v Vzhodno Rumelijo, bilo je treba videti, s kako hitrostjo so se vsi Rumelijci začeli priučevati vojni službi, s kako hitrostjo so se snovala strelska društva, katerih namen je, da bi hitro naučila člane streljati z brzostrelnimi puškami in je priučila vojne službi sploh. Priznati se mora Rumelijcem, da so se s tako gorečnostjo in marljivostjo poprijeli vojaških vaj, da so kmalu cele vasi bile podobne vojaškim taborom. Kako resno so se poprijeli vežbanja v orožji, kako so verovali, da jim je to še potrebno za bodočnost, kaže to, da so bile odločene kazni, ko bi se kdo ne udeleževal teh vaj. Vsakdo od 40. do 50. leta bil je zavezan udeleževati se teh vaj, če ni izpolnil te dolžnosti, moral je plačati nekaj imperijalov globe; v nekaterih krajih določili so pa za zanemarjenje te dolžnosti kazni v podobi palic ali posilnega dela, četudi, kakor so zatrjevali Rumelijci in Rusi, ni bilo nikdar treba nakladati takih kaznij. Očividci lahko potrdijo, kako sliko so predstavljali mestni trgi in selska polja za teh občnih vojaških vaj. — Vsak se je vežbal v svojej domači obleki rabiti orožje, ruski podčastniki so je pa vadili. Obračali so se k ruskim častnikom, da jim pokažejo, da je naučé to in ono. Nekateri so ponujali plačo, da bi je Rusi naučili topografije, taktike in fortifikacije; ruski častniki so je z veseljem vadili, ko so videli, s kakim veseljem so se Bolgari učili, kako so pazili na vsako besedo, katera se je njim važna zdela, da se pripravijo za odpor, kateri se ima začeti prej ali slej. In ta odpor, če tudi le v kali, pokazal se je v zgodovini „finančne komisije“, katera se je bila osnovala v Rumeliji po zaključenju Sanstefanskega dogovora. Bolgarsko prebivalstvo Vzhodnje Rumelije ni hotelo priznati te komisije in zloglasni Schmidt moral je poskusiti, koliko samostojnosti so zmožni pokazati Rumelijci. Posebno hud upor bil je v Slivnu, kamor je prišel Schmidt, da bi pregledal blagajnico in blagajnične knjige. Vse Slivno se je kakor jeden mož uprlo in ne zmené se za prisotnost ruskih vojsk in rumelijskega generalnega

guvernerja generala Stolipina, v čegar hiši se je skril Schmidt, ne zmené se za pogovarjanje ruskih generalov in načelnikov, obkolilo je prebivalstvo v velikih tolpah stanovanje generalnega guvernerja in zahtevalo, da se mu izroči Schmidt, ali pa vsaj iztira iz Slivna. Mestna hiša je tudi bila obkoljena z velikimi tolpi naroda in uhod v njo branili so možje, oboroženi s palicami, kameni, sablami in samokresi.

Tri dni se je puntalo bolgarsko prebivalstvo, zatvorivši svoje hiše in se je utaborilo po ulicah, kjer so dan in noč gorele grmade, tri dni in tri noči so se slišali klici: „Proč s Schmidtom! Živio car Aleksander in ruski narod!“ dokler ni jedno noč stotnija vojakov spremila Schmidta iz mesta. Še le tedaj so se Bolgari pomirili, odprli mestno hišo, prodajalnice in hiše. Upor proti Schmidtovi bil je upor proti turškemu vladanju, kajti v Schmidtovi videlo je prebivalstvo Angleža, kateri bi je rad zatiral, Angleža, kateri je pomagal tlačiti in izžemati Turkom balkanske narodnosti in je podpiral v boji proti osvobojenju Bolgarov. Bolgari so mislili, da je Schmidt prišel, da odvzame še to malo, kar se je dalo rumelijskim Bolgarom. Ker so se Angleži bratili s Turki, Bolgari neso mogli misliti, da bi kak Anglež mogel brezkoristno delati v prid Bolgarov. Preveč so videli in slišali o Angležih, da bi bili mogli to verjeti; preveč so pretrpeli baš zaradi Angležev. Zategadelj se ni čuditi, da se je takoj v začetku pokazal tak občen upor, ki je pokazal, kako dobro so pripravljeni za upor in kako živo so si jemali k srcu vse, kar se tiče osvobojenja.

Iz tega, kar smo povedali o rumelijskih Bolgarih, mislimo, se jasno vidi, da so sposobni za samostojno življenje, sposobni, da dobe isto upravo, kakeršno imajo njih severni bratje. Da, s čim so slabši in nesposobnejši od njih severnih bratov? Morda s tem, da so pretrpeli več zatiranja, ter so bolj izobraženi in domoljubni? A te lastnosti morejo zmatrati za slabše le oni, katerim velja tlačenje in zatiranje za simbol pravice, za laž pa vse, kar je človeško in resnično. (Dalje prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 12. oktobra.

Nemški poslanci s Českega odbili so kompromis, kateri so njim ponudili Čehi za volitev **delegatov**. Na dotično pismo dr. Riegrovo odgovoril je dr. Plener, da kompromisa ne morejo vsprejeti, ker nemškemu poslancem isti uzroki kakor zadnja leta ne dopuščajo tega kompromisa.

Instalacija novega **Praškega** župana bila je jako slovesna. Nemci se je neso udeležili. Namestnik prečital je cesarsko potrdilo najprej v češčini, potem v nemščini. Župan je storil obljubo samo v češčini. Namestnik je častital nemški in česki novemu županu in poslednji govoril je svoj instalacijski govor česki in nemški.

Vnanje države.

Dopisnik „Kölnische Zeitung“ imel je pogovor z **bolgarskim** ministerskim predsednikom Karavelovom. Ta mu je rekel, da sta red in sloga, s katero se je izvel prevrat, porok, da se bode vse mirno dovršilo. Da se bode zjedinjenje priznalo, o tem ne dvomimo. Kar se tiče ruskih nakan, da bi

dišča v tujem mestu, v metropoli naše države, pokazalo je takojšnje veselo razvijanje njega; a nekateri udje so zaželeli ter se prizadevali, da bi se združili Slovenci z velikošolci z one strani Sotle. Posrečilo se jim je: Vseučiliščniki slovenski in hrvatski osnovali so vzajemni „Jug“, vsled česar je „Sava“ okončala svoje mlado dvamesečno življenje.

A novo društvo ni bilo sezidano na zdravo podstavo, skoro začelo se je širiti nezadovoljstvo in v 15 mesecih se je videlo, da se na ta način ne da doseči nič uspešnega. — Že zgoraj omenjena delavna gg. Levec in Šuklje začela sta zato vzbujati drugove, naj se osnuje novo društvo — „Mladika“ naj bi se zvalo — za same Slovence; tem je ova misel ugajala in 5. maja 1869. l. rodila se je „Slovenija“, kakor je prekrstil društvo prvi občni zbor (Slovenci ostali so poleg tega tudi še v „Jugu“, dokler ni usahnel, ker so si Hrvatje omislili drugo društvo). Imela je biti politično-književna, a slavna policija sodila je drugače, ter jej dovolila samo negovanje književnosti.

Naša Slovenija je tedaj zvršila že 16. leto svojega obstanka. Mnogo je doživela v tej dobi, mnogo blagodejnega i sadonosnega je porodila i vzgojila. — Res je, da se ne more hvaliti, da bi

bila borila slavne bitve, ne more se izkazavati slovenskemu svetu kakor gizdavo naščepjena bo-ljarka. Podobna je skromno opravljenj deklici, koje mnogokateri mimohodnik ni ne opazi ne; toda pod nje ubožnim oblačilom prikriva se pošteno slovensko, za vse lepo in sveto vneto srce i umen duh. Živenje milega nam društva je z večine notranje; a to je težko doumno opisati; treba, da se vidi, da se čuti!

„Slovenija“ ima nalogo, da zbira na Dunaji studujoče slovenske velikošolce v svoj naročaj i da zastopa na vnanje Slovenstvo, kazoč, da i naš narod še krepko živi tam doli ob sinji Adriji ter pošilja mnogobrojno svoje sinove do najvišje izobrazbe. — Tako središče duševnega živjenja, tako zbirališče je neprecenne vrednosti. — Dijaki oddaljeni od očevine shajajo se v rodoljubna posvetovanja, bistré si duh z razpravljanjem važnih vprašanj, budé se i pripravljajo se na prihodnje zvanje, a zabavajo se tudi po domače, prepevajoč i poslušajoč mile naše pesmi.

Običajno — če neso kake zapreke — čita se v vsakej seji kako predavanje leposlovne ali znanstvene vsebine, katero se v istej ali bodočej seji pretresa in ocenja. V teku časa ustanovila sta se

v društvu tudi dva odseka, namreč pravni in agronomski, ki sta dlje časa budno živovala, a potlej žalibog utihnili. —

A potreba takega kroga, kjer bi se samo slovestvo negovalo, razvidela se je bolj in bolj, in letos osnoval se je književni odsek, kateri goji leposlovje, a zraven tudi pravoslovje. Tako se vadi društvenik na tihem, da stopi že z varnim korakom pred občinstvo.

V poseben ponos in slavo pa so „Sloveniji“ nje pevci. Že v prvem letu nje živjenja pripomogli so največ oni, da je zavzela takoj častno mesto mej svojimi brati in sestrami. Često so je prosila tudi društva slovanska, da so sodelovali pri njih veseljah, mnogokrat se je že priznavala njih vrlina, mnogokrat že združila je slovenska pesem Dunajske Slované v bratsko kolo, navodila in navduševala jih k složnosti, k vzajemnosti. —

Da bi ostali vrli pevci i zanaprej jasen biser mile nam „Slovenije“.

V teku svojega živjenja priredilo je naše društvo tudi mnogo večjih svečanostij ter na ta način pokazalo, da Slovenci i v tujini ne dremujemo, nego krepko živimo.

Malo da ne vsako leto napravilo je slavnost

odstavili kneza, se ne sme pozabiti, da je po poslednjih dogodkih knez jako popularen postal, narod in knez sta sedaj jedno, ruska veljava je pa jako pala. Ko bi se pa hotel knez odpovedati prestolu, da bi tako obvaroval Bolgare daljših nezgod, bi narod ne vsprejel te odpovedi, ampak prosil bi kneza, da še ostane. Zjedenje in knez sta nerazdružljiva. — O vsprejemu bolgarske deputacije v Kodanji dobil je ruski agent v Sredci brzjavko, da je car vsprejel deputacijo in jej zagotovil, da prijateljstvo Rusije proti Bolgariji ostane navzlic poslednjim dogodkom nespremenjeno. Ideja zjedenja obeh Bolgarij je naravna. Rusija tudi želi zjedenja, car samo ne odobruje sredstev, s katerimi se je to zjedenje izvršilo. Kljub carjevi dobri volji prišli so Bolgari v kritičen položaj. Carska vlada bode vse storila, da Bolgare otme nevarnost, ki jim preté. Zato naj pa Bolgari mirno čakajo, da se odloči njih osoda.

Vse prizadevanje zastopnikov velevlavstij grško vlado pregovoriti, da bi se nehala pripravljati za boj, bila so brez uspeha. Sklicala je še tri daljne razrede rezerve kot za odgovor na prizadevanje velevlavstij. Grški ministerski predsednik naznanil je vsem grškim zastopnikom pri vlastih, da Grki ne bodo mirno gledali zjedenja Bolgarov.

Turčija se hitro oborožuje. Kmalu bode imela 126.000 mož zbranih. Lloydovi in 4 turški parniki privažajo vojake iz Azije. Na velevlavstij je Porta poslala noto, v kateri je prosi, da naj povedo, kako hoče postopati proti Rumeliji. Ako Turčija ne dobi nikakih jamstev proti napadom od strani Srbije in Grške, začela bode boj s tema državama.

Izid **francoskih** volitev je za vlado še neugodnejši, kakor se je sprva mislilo. Voljenih je samo 127 republikancev. Konservativcev je voljenih 177. Ožjih volitev je 270. Republikanski listi opominjajo republikance k jedinstvu. Zlasti „République Française“ poklada to vsem republikancem na srce. Ta list pravi, da imajo povsod, kjer so ožje volitve republikanci večino glasov, da bodo tudi gotovo zmagali, ako bodo zložni. Vsak republikanec, ki bi se izneveril disciplini in slogi, bil bi veleizdajica. Sporazumljenje se mora hitro doseči, ne sme se čakati do zadnjega dne. Sedaj ne sme biti več nobenega razločka mej zmernimi in radikalnimi republikanci. Kakor 24. in 16. maja morajo sedaj biti samo republikanci, ki nima druge želje kakor to, da stró reakcijo, ki zopet vzdiguje glavo.

Na **Egipet** že nekaj časa nihče več misli ni. Sedaj je pa Rusija politike opomnila na to deželo. Poslala je Turčiji noto, v kateri poudarja mednarodni značaj egiptovskega vprašanja in da se ne smeta o tem Anglija in Turčija pobotati sami mej seboj, kakor sta se zaradi ciprskega otoka. Porta je neki na to noto odgovorila, da je podlaga angleško-turških pogajanj priznanje vrhovnih pravic sultanovih v tej deželi in od drugih držav pridobljenih predprav. — Sultan je podelil egiptovskemu podkralju povodom mohamedanskega noveletnega praznika Nišani-Imtiaz-red zlato in srebrno svetinjo.

Domače stvari.

— (Podružnica društva sv. Cirila in Metoda) ustanovi se, kakor poroča „Edinost“ tudi v Trstu in bode v ta namen 17. t. m. prvi shod rodoljubov Tržaških.

— (Iz Trsta) se nam poroča, da tamošnji slovenski rodoljubi v zvezi s Srbi in Hrvati snujejo narodno banko. To podjetje bilo bi izredne važnosti, zatorej želimo mu najboljšega uspeha.

— (Novi klub), ki se je sestavil v dežel-nem zboru hrvatskem in kateremu se Miškatič v Agramerici iz lahko umljivih uzrokov laska, je v

svojih pravilih izdal svoj program. Podlaga mu je pogodba z Ogersko. Ta pogodba pa se je rušila v svojih bistvenih določbah, zatorej mora jej dati prvotna čistost. Klub vzprejel je za svoj pravec bar. Živkovića elaborat v tej zadevi. Pravila ozirajo se tudi na brate Srbe v trojedini kraljevini živeče in žele odkritosrčno trajno slogo mej Hrvati in Srbi. Sicer pa bode novi klub ob svojem času objavil svoj popolni program.

— (Gosp. dr. Jenko) odpravil je v 7. dan t. m. 16letnemu dečku Antonu Ileršiču, katerega je več let brezplačno lečil, mreno z levega očesa. Operacija zvršila se je prav srečno in oko je popolnem čisto.

— (Akad. društvo „Slovenija“) na Dunaji izdalo je ravnokar svoje poročilo za društveno leto 1884/5. Temu poročilu povzamemo, da ima društvena knjižnica 839 knjig v 1075 zvezkih, 173 muzikalij, 22 zemljevidov in 1 sliko. Dohodkov imelo je društvo 113 gld. 80 kr., troškov pa 46 gld. 78 kr. Od prebitka se je polovica to je 33 gld. 51 kr. naložila k glavnici, ki sedaj znaša 283 gld. 54 kr., polovica pa prenesla kot saldo za prihodnji tečaj. Častnih udov je 10: Levstik, Stritar, dr. Lavrič, dr. Vošnjak, dr. Josip Jurčič, dr. vitez Bleiweis, Levec, dr. Celestin, Simon Gregorčič, Miklošič. Podporni udje so: I. Hubad, V. Rohrmann, Svetec, Jesenko, dr. Celestin, dr. Sterbenec, Stritar, Ivan Hribar, Kruljač, dr. Schleifer, dr. Zupanec, Ivan Kušar, Fran Souvan, Vaso Petričič. Pravih udov pa je bilo 33. Poročilo je jako dobro sestavljeno, posebno nam ugaja društvena zgodovina. Ker se nadejamo, da bode ugajala tudi našim čitateljem, smo jo ponatisnili, nadejajoč se, da bomo v marsikom vzbudili zanimanje za vse podpore vredno društvo „Slovenijo“.

— (Povodnji.) Po večdnem deževanju so vode zopet narastle. Iz Trebiža se poroča, da se je bati, da se zopet ponové dnovi, kakeršni so bili koncem septembra. Na Notranjskem in na Goriškem so tudi povodnji. V četrtek se je oblak utrgal in Branica pri Rifenbergu je močno narastla ter odnesla dve koči in dva mostova. Tudi Vipava bila je tolika, da ljudje iz Renč in Gradišča neso mogli v mesto. Jdnake vesti čujejo se iz Postojine in Planine.

— (Družba sv. Mohora na Koroškem.) Prav in lepo je, da se je število družabnikov na Koroškem povišalo, in sicer za 119. Vender so pa tri dekanije, v katerih se je število od lani zmanjšalo, in te so Belaška, Zilska in Spodnjedravbrežka. Kaže se tedaj, da ravno ob nemški meji pada število Mohorjancev. To je žalostno! Ravno ob meji bi si morali prizadevati rodoljubi, da bi širili koristno družbo. Seveda je križ, ker ljudje ne znajo slovensko brati. Dokler ne dobimo boljših šol, moramo si pomagati tako, da tisti, ki brati znajo naj še druge naučijo. Po hribih je bila zmirom ta navada; zdaj jo bo treba upeljati še v dolino! Po drugih krajih pa je število udov veselo narastlo; posebno v Grabštanski fari, kar je tembolj hvale vredno, ker je tam najbujša nemškutarija doma. Vidi se, kaj pomore rodoljuben duhoven! Kakor lani, je tudi letos na Koroškem 20 far, ki imajo

g. ravnatelj Šumanu, ter priredila v zvezi s Hrvati in Bolgari Karavelov večer. — O vseh Svetih položila je društvena deputacija — kakor vsako leto — venec s trobojnimi trakovi na grob Kopitarjev, in slednjič spremili smo, žalostno dolžnost spolneč, k poslednjemu počitku gg. K. Schleiferja, prof. Lj. Geitlerja in Chrobata, a društveni peveci zapeli so vsem trem pokojnikom mile nagrobnice.

Vsako leto napravi društvo tudi pomladni izlet, izmej katerih je omenjati posebno častno oni v Mürrzuschlag o Binkoštih 1880, kjer so se bratili „Slovenijani“ z Graškimi „Triglavlani“.

Navzlic temu mnogovrstnemu uspešnemu delovanju čutilo je društvo bolj in bolj, da mu treba, če hoče doseči svoj namen, če hoče biti v istini duševno središče slovenskih akademikov na Dunaji — svojega stana; čutilo je to živo potrebo tembolj, ker je bila „Slovenija“ do sedaj na Dunaji jedino slovansko dijaško društvo brez lastne strehe.

Dolgo plašili so nas preobilni stroški, a vlni smo se osrčili ter sklenili najeti čitalnico v zvezi s Čehi. Zanašali smo se na pripomoč slovenskega razumništva ter ustanovili v ta namen podporništvo.

„Kdor vplača vsako leto najmanj pet for., se imenuje podpornik društva ter se

po 40 in več družabnikov. Marija na Zili je izgnila iz te častne vrste, ustopila pa je na novo Tinjska fara. Te fare (oziroma kraji) imajo družabnikov: 1. Pliberk 162, 2. Celovec 116, 3. Prevalje 101, 4. Grabštanj 92, 5. Sveče 78, 6. Škocijan 68, 7. Žel. Kapla 67, 8. Bilčvoes 64, 9. Št. Peter pri Velikovci 63, 10. Šmihel pri Pliberku 61, 11. Št. Lenart 52, 12. Možica 51, 13. Št. Jakob v Rožu 47, 14. Žitaraves 47, 15. Tinje 46, 16. Črna 46, 17. Št. Vid pod Juno 45, 18. Jezersko 41, 19. Podgorje v Roži 41, 20. Libeliče 40. „Mir“.

— (Naš rojak g. F. S. Vilhar) priredi v 18. dan t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani „Velikoga kaptola“ v Sisku koncert „u korist izdavanja svojih glasbotvora“. Pri koncertu sodeluje pevsko društvo „Danica“, zbor gospic in gg. Fleischmann, D. Kučenjak, prof. J. Oertl in gosp. Vilhar sam, ki nastopi v treh točkah. Na programu so: Vilharjeva „Hrvatska himna“, „Sarafan, parafraza“ in „Domovini“, D. Jenkov zbor „Žicam“ in skladbe od Jungmanna, Mendelsohna, Batte in Ketterer in Durand. Po koncertu ples.

— (Tatvina v cerkvi.) Že večkrat zaradi tatvine kaznovani Jakob Ločnikar iz Dola v okolici Ljubljanskega hotela je v cerkvi v Cerknici iz nabiralnika pokrasti denar. Potegnil je z limanicami že uvelikokrat krajezarjev iz nabiralnika, kar ga cerkovenik pri tatvini zapazi in v cerkev zapre. Žandarji so potem tatu prijeli in izročili sodnji v Logatec.

— (Živinska razstava v Postojini) bila je v 10. dan t. m. Razstavljenih bilo je na g. Vičica senožeči 5 juncev, 15 junic in 31 krav. Jurorji bili so gg.: J. F. Seunig, podpredsednik kmetijske družbe, dež. živinozdravnik Wagner, Anton Jeršan, Janez Kavčič, Janez Korče. Za bike dobili so premije gg.: Filip Kavčič z Razdrtega (30 gld.); Henrik Fentler iz Postojine (20 gld.), Blaž Domine iz Selc in Andrej Jebačin iz Senožec (po 15 gld.) — Za krave: Mat. Lavrenčič z Vrhpolja (25 gld.), Škender Ličan iz Ilir. Bistrice (25 gld.), Mat. Milavec iz Logatca (20 gld.), Alojzij Dekleva in Josip Lavrenčič iz Postojine (po 15 gld. Za junice: Josip Dekleva iz Postojine (25 gld.), M. Mauer iz Koč (20 gld.), Fran Klemenec iz Postojine in Josip Fajdiga iz Zaloga (po 15 gld.) — Da ni bila udeležba mnogobrojnejša, temu je bilo krivo slabo vreme.

— („Prva gorenjska kmetijska posojilnica v Podbrezjah“) registrovana zadruga z omejeno zavezo, prične svoje delovanje v ponedeljek dne 18. oktobra t. l. Uradne ure bodo vsak ponedeljek od 2. do 5. ure popoldne v zadrugnej pisarni v Podbrezjah h. št. 13.

— (Razpisano) je mesto pristava pri c. kr. okrajni sodnji v Kamniku, eventualno pri kaki drugi sodnji. Prošnje do 31. t. m.

Najnovejše vesti.

Atene 12. oktobra. Cesarica avstrijska ogledala si je prekop pri Korintu, potem pa odpotovala v Zante.

Liberca 12. oktobra. Včeraj zvečer ob 9. uri ustrelil je nekdo dvakrat v okno v prvem

v spomin prvega nam pesnika Preširna, a pozabila ni tudi veleumov Jenka in Jurčiča. — Posebno sijajno pa je praznovala „Slovenija“ z ostalimi slovanskimi akademskimi društvi vred sedemdesetletnico velečastitega svojega častnega člana g. prof. Fr. vit. Miklošiča, poklonivši mu ob jednem krasno diplomu, srebrn lovor-venec in dragocen album bivših njegovih učencev. — Isto tako sijajna bila je slavnost v spomin prvega slovanskega pisatelja I. S. Turgenjeva, pri kojoj so — kakor tudi pri Miklošičevej — sodelovale najslavnejše moči c. kr. dvorne opere, kakor Bianca Bianchi, Broulik itd., tako da celo nemški Dunajski listi neso mogli prehvaliti krasnih večerov. — Počastila je nadalje „Slovenija“ v besedah gg. Stritarja i škodo, priredila več slovesnih sej, n. pr. g. Levstiku, gg. državnim poslancem slovenskim, sv. bratoma Cirilu in Metodiju, Vodniku itd., ter okinčala zastavo iz Bosne se vračajočega junaškega domačega peš-polka št. 17 z lovor-vencem. —

Takoj početkom preteklega društvenega leta (11. oktobra) udeležila se je „Slovenija“ po deputaciji slavnostnega otvorjenja nove univerze, koje je počastil svojo prisotnostjo i presvitli naš cesar, slavila je, kakor običajno, Preširna, napravila odhodnico staremu prijatelju društva, občespoštovanemu

vodi kot tak v društvenih knjigah.“ — Oglasilo se jih je doslé 14. —

Ker nam lani gmotni oziri in kratek čas neso dopuščali, da bi izvršili svojo namero, združili smo se letos s hrvatsko-akademskim društvom „Zvonimir“, da napravimo v začetki oktobra t. l. skupno čitalnico, ki ima zagotovljenih že danes nad 60 vsakovrstnih časopisov, slovenskih, hrvatskih, srbskih, českkih, ruskih, nemških in francoskih. —

S tem položili smo temelj-kamen prevažnemu in prekoristnemu preporodu mile naše „Slovenije“ in v tem važnem trenutku čutimo i častno dolžnost, da izrečemo iskreno hvalo vsim dosedanjim našim prijateljem in dobrotnikom. —

Rodoljubno razumništvo slovensko pa naj ne izvoli pozabiti i zanaprej, da živi gori proti severu v tujem vele mestu društvo, ki je štelo v svojih vrstah najiskrenejše sedanje prvoboritelje naše, ki je vzbujalo na rodoljubno delo nemalo najslavnejših pisateljev naših, ki se bori že dolga leta krepko za divno svojo nalogo, biti nam — domovina na tujem!

In v to pomozi Bog!

Na Dunaji, koncem septembra 1885.

nadstropji v tukajšnji „Besedi“. Mestno oblastvo je takoj odredilo obširno preiskavo in zaukazalo, da se „Beseda“ straži.

Pariz 12. oktobra. Odgovarjajoč na adreso svojih volilcev, izjavil je Brisson, da bodo republikanci v novi zbornici 150 glasov večine imeli. Zaupanje republikancev je nerazrušno. Monarhisti bi radi izzvali ustajo, a niti republikanci niti monarhisti nečejo vnanje vojne. Le republika more zagotoviti notranji mir.

Rim 12. oktobra. Včeraj v provinci Palermo 125 ljudi za kolero zbolelo, 59 umrlo, v provincijah Genova, Massa Carrara, Parma in Rovigo 11 zbolelo, 6 umrlo.

Razne vesti.

* (Anleška kraljica Viktorija) nastopila je vladno 27. dan junija 1836. Prihodnje leto dne 27. junija praznovala se bode torej petdesetletnica njenega kraljičevanja. V ta namen pričele so se že sedaj priprave.

* (300 zatožencev) Velikanska pravda vrši se že dva meseca pri izimnem sodišči v Caltagirone v Siciliji. Žatoženih je 300 oseb zaradi raznih umorov, ropanja in ker so mej seboj imeli roparsko društvo. Da se pravda dovrši premenili so cerkev v sodniško dvorano, pomnožili vojake za jeden batalijon in poklicali posebe še nad 100 policajev. Zasišlo se bode 80 prič, 35 odvetnikov zagovarja zatožence, porotnikom pa se bode stavilo 7947 vprašanj. Da porotniki na ta vprašanja odgovorijo, treba bode kakih 5—6 dnij. Ker ta čas porotniki ne smejo ven, priredil je predsednik posebne sobe s posteljami, kuhinjo, obedno sobo in s potrebnimi kuharji, kletarji in služniki.

* (Okamenele človeške oči) „New Yorker Handelszeitung“ piše: Gosp. William E. Curtis, tajnik južnoameriške trgovske družbe prinesel je s svojega potovanja po Peruvanskem nekoliko okamenelih človeških oči, katere je izročil firmi Tiffany et Comp., da je v zlato ukuje, in sicer v obliki ovratnika za dame. Trem najspretnjšim delavcem izročilo se je to delo, a vsi trije dobili so pri delu mrzlico z jako opasnimi znamenji. Veščaki mislijo, da so okamenele oči od trupel nekdanjih vladarjev („Incas“) in da so se trupla in tudi oči s hudimi strupi balzamovala. Bolezni delavcev da torej izvirajo iz strupov v okamenelih očeh.

* (Velikanska razstrelba.) Preteklo nedeljo rastrelili so skale pri urodu Hell Gate v pristanišče Novi-Jorško. Delo pripravljalo se je 6 let. Izdoblili so vso ogromno skalo in razdelili jo v celice. V vsako celico deli so patrone dinamita, vkupe 45.000 patron. Vsega ukupe porabilo se je 275.000 funtov dinamita. Razstrelba se je popolnem posrečila. Podmorska skala, ki je ovirala uhod v lukko je zdrobljena, in morje je sedaj ondu blizu 30 čevljev globoko. Pok pri razstrelbi ni bil posebno močan, a potres čul se je več milj daleč. Razstrelba poglala je veliko vode, kamena in lesa 150—200 čevljev visoko. Škode pa ni bilo nobene.

Tupci:

12. oktobra.

Pri **Slovanu**: Rimer z Dunaja. — Talian, Skodlar iz Gradea. — Mlakar iz Karlovca. — Ehreufrennd iz Osjeka. — Gustin iz Metlike.

Pri **Matke**: Hochmuth, Kellerman z Dunaja. — Zimmer iz Gradea. — Götzl iz Zagreba. — Krauss, Wurm Fischer z Dunaja.

Pri **avstrijskem cesarju**: Munkaczy z Dunaja. — Rohde iz Berolina. — Leogoy iz Trsta.

Umrli so v Ljubljani:

6. oktobra: Marija pl. Herrisch, uradnikova žena, 77 let, Krakovski nasip št. 18, za otrpnenjem srca.

7. oktobra: Marija Malinovski, uradnega sluge udova, 71 let, Salendrove ulice št. 6, za jetiko.

8. oktobra: Jera Nastran, delavka, 60 let, Kravja dolina št. 11, za udotrpom. — M. Heren, železniškega uradnika sin, 2 mes., Krakovske ulice št. 11, za sušico.

9. oktobra: Franca Lunder, čevljarjeva hči, 6 dni, Opekarska cesta št. 8, za božjastjo. — Antonija Jarc, delavčeva hči, 4 mes., Karolinska zemlja št. 10, za oslabljenjem.

V deželnej bolnici:

8. oktobra: Tomaž Ogriš, pošiljon, 64 let, za kron. pljučno tuberkulozo.

10. oktobra: Jožef Šaver, dninar, 36 let, za jetiko. — Marija Ažbe, dninarica, 61 let, za rakom v požiralniku.

11. oktobra: Doroteja Maher, gostija, 52 let, za jetiko.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
12. okt.	7. zjutraj	720 18 mm.	8° 0° C	sl. vzh.	dež.	5-6 mm.
	2. pop.	722 01 mm.	9° 4° C	z. szh.	dež.	
	9. zvečer	724 91 mm.	8° 2° C	sl. szh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 8° 5', za 3° 5' pod normalom.

Vremensko poročilo 12. oktobra. Po vsej Evropi zračni tlak je vedno jako nizek, najnižji na Danskem (743 mm.) in Kvarnerskih otocih (744 mm.), v tem ko kaže ba-

rometer na severnem Angleškem 763 mm. in v sredi Rusije 769 mm. Vetrovi so posebno močni na obrežjih celo viharji, v od morja oddaljenih krajih pa srednji. Nebo povsod oblačno, v več krajih dež. Temperatura pala na zapadu. Ob 7. uri zjutraj se poroča: V Parizu 3.7, Brestu 7.6, Biarri 8.5, Toulonu 7.2, Norwichu 7.2, Kodanji 7.9, Stockholmu 11.2, Peterburgu 6.3, Moskvi 3.6, Varšavi 11.3, Berolinu 8.3, Monakovem 6.3, Curihu 4.8, Genfu 5, na Dunaji 8.5, v Bukareštu 13, Sulini 18.8, Peri 18.3, v Odesi 17.4, Gleichenu 7, Opatiji 11.6, Boznu 8, Rivi 8.7, Luganu 5° C. — Adrijsko morje na severji mirno, sicer se pa morje močno, celo viharno giblje. Pričakovati je severozapadne vetrove, deževno in mrzlo vreme.

Dunajska borza

dné 13. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	80 gld. 80	kr.
Srebrna renta	81	60
Zlata renta	108	45
5% marcna renta	93	25
Akcije narodne banke	854	—
Kreditne akcije	278	5
London	125	85
Srebro	10	—
Napol.	10	05
C. kr. cekini	5	98
Nemške marke	61	90
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld	126
Državne srečke iz l. 1864	100 gld	169
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108	75
Ögrska zlata renta 4%	96	95
„ papirna renta 5%	90	—
5% štajerske zemljišče odvez obli	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld	115
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	40
Prior. obli. Elizabetine zapad. železnice	115	50
Prior. obli. Ferdinandove sev. železnice	106	—
Kreditne srečke	100 gld	175
Rudolfove srečke	10	17
Akcije anglo-avstr. banke	120	96
Tramway-društ. velj. 170 gld a. v.	180	75

Poslano.

(7—85)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujuče pice,
I kas izkušani lik proti trajnom kašlju plućevine I
želudca bolesti grkljana I proti méhurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.

Vabilo na naročbo Jurčičevih zbranih spisov.

Jurčičevih „Zbranih spisov“ stoji:

I. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	gld. 1.—
II. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	1:50
III. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	0:70
IV. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	1:20
V. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	0:70
	1:20

Ako pa tudi odajemo vsak posamični zvezek, vender se priporoča, pošiljati naročnino za več zvezkov skupaj. Naročnina znaša za I.—V. zvezek 3 gld. 50 kr. Za vseh prvih pet po vezanih zvezkov 6 gld. Za vseh prvih deset po vezanih zvezkov pa 11 gld. — Naročnina se pošilja najprikladneje s poštnimi nakaznicami pod naslovom: gospod Jos. Staré v Ljubljani, Marije Terezije cesta 5.

Naročnina za VI. do X. zvezek stoji samó 3 gld.; za elegantno vezanih drugih pet zvezkov (VI.—X. zvezek) samó 5 gld. 50 kr.

Naročnina za I. do X. nevezani zvezek stoji 6 gld. — Za vseh prvih deset po vezanih zvezkov pa 11 gld. — Naročnina se pošilja najprikladneje s poštnimi nakaznicami pod naslovom: gospod Jos. Staré v Ljubljani, Marije Terezije cesta 5.

Naročniki prejemaajo knjige franco. (22—34)

Dijaki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 60 kr. izvod, ako si naročijo skupno po 10 izvodov ter zanje pošljejo gosp. dru. Jos. Staré v Ljubljano naročilno svoto 6 gold.

Odbor za Jurčičev spomenik.

VIZITNICE
v elegantnej obliki priporoča po ceni
„Narodna Tiskarna“
v Ljubljani.

Naznanilo prodajalnice.
S tem si usojam uljudno naznanjati, da sem na tukajšnjem trgovišči **otvoril** pod trdko
C. NASTRAN
prodajalnico za sukneno, platneno in manufakturno blago.
Z izborno lepim blagom in nizkimi cenami nadejam se pridobiti si zadovoljnost svojih kupovalcev in najlepše priporočam s s tem zagotovilom častitim prebivalcem našega mesta in okolice.
V Kamniku, dné 10. oktobra 1885.
(594—1)
KORNELIJ NASTRAN.

Št. 16.640.

(600—1)

Ustanove.

Za 1885. leto ima magistrat podeliti sledeče ustanove:

1. Jan. Bernardinijevo v znesku 80 gld. 35 kr.
2. Jurij Thalmeinerjevo v znesku 86 gld. 26 kr.
3. Jos. Jak. Schillingovo v znesku 73 gld. 50 kr.
4. Jan. Jost Weberjevo v znesku 82 gld. 52 kr.
do katerih imajo pravico hčere Ljubljanskih meščanov, ki so revne, poštenega obnašanja in so se letos omožile.

5. Janez Nik. Kraškovičovo v znesku 75 gld. 60 kr., do katere ima pravico nevesta ubozega meščana, kmeta, rokodelca ali delavca št. Peterske fare.

6. Jak. Ant. Fancojevo v znesku 71 gld. 40 kr., do katere ima pravico uboga, poštena nevesta meščanskega ali nižjega stanu.

7. Jos. Feliks Sinovo v znesku 48 gld. 30 kr., do katere imata pravico dve najbolj revni deklici.

8. druga Ant. Raabova v znesku 200 gld. 4 kr. Do jedne polovice te ustanove ima pravico ubožna in poštena udova Ljubljanskega meščana, do druge polovice pa ima pravico ubožna, dobro odgojena in že zaročena hči Ljubljanskega meščana po poroki.

9. Jan. Krst. Kovačovo v znesku 151 gld. 20 kr., katera se ima razdeliti mej štiri v Ljubljani bivaajoče revne očete ali udove matere, ki imajo po več otrok in ubožstva neso sami krivi.

10. Helene Valentinijeve v znesku 84 gld., katera se ima razdeliti mej otroke, ki so v Frančiškanski fari v Ljubljani rojeni in nemajo starišev in še neso 15 let stari.

11. Ustanovo za posle od neimenovanega dobrotnika v znesku 50 gld. 40 kr., katera se ima razdeliti mej štiri uboge posle, ki neso več za delo in so na dobrem glasu.

Prošnje za te ustanove uložé naj se s potrebnimi prilogami vred

do 20. novembra t. l.

pri podpisnem magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 10. dan oktobra 1885.

Neoženjen vrtar,

ki je priden ter ima veselje za svoj posel, ima priložnost brez kapitala postati samostojen.

Pisma pod: „Umetelj in trgovski vrtar“ na administracijo „Slovenskega Naroda“. (593—2)

Erven Lucas Bols, c. k. dvorni zalagatelj, k. nizozem. dvorni zalagatelj,

ustanovljeno leta 1575,

katerih specialitete:

Curacao-Anisette, se dobi v prvih prodajalnicah v (Curacao-sko aniško žganje) deželi. (534—5)

NAJBOLJŠI
PAPIR ZA CIGARETE
JE FRISTINI
LE HOUBLON
Francosk fabrikat
CAWLE-jev & HENRY-jev v PARIZU.
Pred ponarejanjem se svari!
Ta papir priporočajo
dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann,
profesorji kemije na Dunajskem vseučilišču,
in sicer zaradi svoje izvrstne kvalitete, nasebne čistosti
in ker mu neso pridjane nikake zdravju škodljive reči.